

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се подaje у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Народна Скупштина, сазвана у редован сазив за 1904. годину, донела је и Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је потврдити

ЗАКОН

О ЈАВНОЈ БЕЗБЕДНОСТИ

I.

Стални органи личне и имовне безбедности.

Члан 1.

Врховни надзор и старање о безбедности води Министар унутрашњих дела, у смислу Устројства Централне Управе, и по томе он има права, да у случајевима нереди, појављења хајдучије, разбојништва, учестаних убистава, крађа и паљевина, у извесним местима предузима мере и издаје наредбе и упуте, за повраћај реда и мира, хватање хајдука и разбојника и других лица опасних за личну и имовну безбедност и сузбијање злочинних дела.

Члан 2.

За одржање јавне безбедности, реда и мира старају се полицијске и општинске власти, свака у свом подручју.

Члан 3.

Органи преко којих општинска и полицијска власт непосредно одржавају безбедност јесу:

а.) Државна жандармерија, која постоји на основу закона о жандармерији од 11. јуна 1884. године;

б.) Окружна жандармерија (распоређена по окрузима), која се издржава општим прирезом $4\frac{1}{2}\%$, а за коју важи у осталом уредба донесена на основу члана 13. закона о окружним и среским скупштинама, од 9. децембра 1898. године;

в.) Државни служитељи (пандури);

г.) Општински стражари, у смислу уредбе од 28. децембра 1861. год. ВБр. 2553. и закона о општинама.

II.

Привремени органи личне и имовне безбедности.

Члан 4.

Кад се у једном округу, срезу или општини догоде велики нереди, који се не би могли сузбити сталним органима, предвиђеним у чл. 3. овог закона, онда влада има право употребити војску сталног кадра из најближе команде за угушивање нереди.

Војска остаје у оном месту, где је ред нарушен дотле, докле Министарски Савет, по саслушању Министра унутрашњих дела, нађе за потребно.

За време пребивања војске, исхрана њена као и дијурна официрима плаћа се из државне касе, којој ће се накнада досуђивати судском пресудом од криваца, који су ред нарушили, а по рачуну, који суду подноси иследна власт уз тужбу.

Члан 5.

Кад ће се војска употребити у смислу чл. 4. овог закона решава Министарски Савет на предлог Министра унутрашњих дела. Коман-

дант од кога захтева употребу војске Министар Унутрашњих Дела, мора се одмах одазвати позиву, извештавајући о томе своју претпостављену власт.

Члан 6.

Кад се у једном округу, срезу или општини јави хајдучија и учестају друга злочина дела, која се не могу сузбити редовним органима, предвиђеним у чл. 3. овог закона, Министарски Савет, на предлог Министра унутрашњих дела, има право увећати окружну жандармерију, у колико је потребно за сузбијање хајдучије и других злочинних дела.

Трошкови, потребни за повећање и одржање жандармерије, као и за мере предвиђене чл. 12. овог закона, плаћају се одмах из државне касе, ако у буџету и не би биле нарочите позиције за то.

Издатци ови водиће се као привремени код главне државне и окружне благајнице, до закључка њихових књига, дотичне рачунске године партији дуга. На закључку године претвориће се ови привремени издатци у сталан издатак под именом „издатци учињени по чл. 6. закона о јавној безбедности,“ а исплатити из уштеда целокупног буџета дотичне године, односно из готовине државне благајнице по члану 25. закона о државном буџету. У колико се сви ти издатци не могу подмирити из уштеда целокупног буџета те године, заостала неизмирена сума унеће се у буџет идуће године.

Члан 7.

Ова увећана жандармерија држаће се дотле, док буде постојала потреба за њено постојање, о чему решава Министарски Савет. Ову жандармерију снабдева држава свима потребама као и сталну жандармерију, у чији састав и улази, са свима правима и дужностима ове, како у погледу дисциплине тако и кривичне одговорности.

III.

Мере за хватање хајдука.

Члан 8.

За хајдука се сматра онај, ко се испод земаљске власти истргне и од ове одметне тако да у земљи сам за себе или у друштву с другима, самовласно живети почне у намери да кажњива дела чини (§. 243 кр. закона.).

Члан 9.

Чим се које лице одметне у хајдуке, надлежна средња власт дужна је о томе известити окружно начелство, које ће решење донети да стоји дело хајдуковања. За тим ће одмах преко „Српских Новина“ објавити: име лица које се у хајдуке одметнуло, место одакле је, лични опис, и позвати га да се у року од 20 дана, рачунећи од дана кад је објава изашла, пријави најближој полицијској власти или најближем Првостепеном суду. У исто време начелство ће ову своју објаву доставити и власти онога среза, у коме је дотично лице становало у времену одметања од власти, која ће све ово објавити у своме срезу преко општинских власти.

Ако се одметнуто лице преда непосредно Првостепеном суду, онда је сам Првостепени суд надлежан за извиђање његових кривица, дотле учињених у смислу § 23. кр. пост.

Члан 10.

Ако се одметнуто лице у остављеном року не пријави и не преда власти, начелство окружно оглашиће га за хајдука и онда је слободно сваком убити га. Ова се објава врши расписом, путем телеграфа, свима окр. начелствима, Управи града Београда и полицијским комесарима, а ова надлежња преко својих срезова објављују општинама у своме подручју.

Члан 11.

Кад се који оглашени хајдук или лице за којим власт трага, и чије је тражење расписано, нађе или ухвати, дужна је дотична власт о томе одмах известити све полицијске власти; а тако исто полицијске су власти дужне, да се брзо и енергично одазивљу сваком позиву судне власти за хватање хајдука и других криваца.

Члан 12.

У цели да се уништи хајдучија и друга кажњива дела, Министар унутрашњих дела има право наредити да се у оним местима, где се кажњива дела често дешавају, учини ово:

а.) Да се, на предлог полицијске власти, у местима, где се хајдучија појавила или кажњива дела учестала, забрани привремено становање свима оним лицима, која су осуђивана судом за безчасна дела, или су осуђивана под полицијски надзор, или се налазе под полицијским надзором, у свима стајама, које се налазе ван села. Ова забрана престаје, кад престане хајдучија или чињење кажњивих дела, о чему решава Министар унутрашњих дела.

б.) Сваки оглашен хајдук чим протече рок за предају, одмах се уцењује са 500 динара и ова ће се уцена у прогласу ставити. Она ће се дати онима, који га убију, ухвате или полицијској власти прокажу.

Величину ове уцене по потреби може Министар унутрашњих дела повисити.

Министар унутрашњих дела одређује колико ће и коме од одређене уцене припасти.

Уцена се плаћа из државне касе одмах по чл. 6. овог закона.

в.) Да се поред путева, који пролазе кроз шумовита места може сасећи гора с обе стране пута у ширини у дужини, које прописује закон о јавним путевима. Исечена гора припада сопственицима.

г.) Да се одузме по потреби земља на усамљеном месту за подизање стражарница, по закону о експропријацији. Сопственику се плаћа за одузето земљиште одмах по члану 6. овог закона.

д.) Да се поред путева, на опасним и усамљеним местима, направе по потреби сталне стражарнице за жандарме.

Члан 13.

Штета, учињена грађанима и правним телима хајдучијом и разбојништвом, накнађује се по закону о накнади штете, учињене злонамерном паљевином и намерним противзаконим уништајем ствари од 20. марта 1892. године и овога допуни од 22. децембра 1903. године.

IV.

К а з н а.

Члан 14.

Полицијске чиновнике, који се покажу немарни у гоњењу и хватању хајдука и злочинаца као и истраживању злочинних и других кривичних дела, Министар унутрашњих дела казниће одузимањем плате од 10 дана до 2 месеца или премештањем без права на путне и селидбене трошкове, ако то не би прелазило у већу кривицу, која се казни дисциплинарним судом или по кривичном закону.

Члан 15.

Закон овај ступа у живот кад га Краљ потпише, а почиње важити на пет дана после обнародовања, и тада престаје важити закон о хватању и утамњивању хајдука, од 11. јула 1895. године, уредба о употреби оружане војничке силе од 14. августа 1900. год ФБ № 6050, као и сви прописи и уредбе, који су му противни.

Препоручујемо Нашем Министру унутрашњих дела да овај закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његову старају; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 31. јануара 1905 г. у Београду.

(Закон овај обнародован је у „Српским Новинама“ 1. фебруара 1905. год.)

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за писара друге класе начелства округа крагујевачког, а да врши дужност писара среза лепеничког, истог округа, Николу Милосављевића, писара исте класе начелства округа београдског и вршиоца дужности писара среза космајског;

за писара друге класе начелства округа врањског, а да врши дужност писара среза јабланичког, истог округа, Александра Цветића, писара исте класе начелства округа чабанског;

за писара друге класе начелства округа београдског, а да врши дужност писара среза космајског, истога округа, Радомира Матића, писара исте класе начелства округа чачанског, — сву тројицу по потреби службе;

за писара друге класе среза добричког, округа топличког, Михаила Н. Младеновића, писара среског исте класе у пензији;

за писара друге класе начелства округа крајинског, а да врши дужност писара среза кључког, Радосава Недића, практиканта среза алексиначког;

за писара друге класе среза посавотамнавског, округа подринског, Миленка Живковића, бившег среског писара исте класе;

за писаре друге класе начелства округа чачанског: Милана Лековића, практиканта благајне округа чачанског и Доброслава Брајовића, практиканта среза врачарског.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 5 фебруара 1904 г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Милану Ј. Николићу, писару друге класе среза добричког, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4 фебруара 1905 г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу чл. 4. закона о административној подели Краљевине Србије, решено је:

да се село Роанда, по изјављеној жељи својих сељана, премести из среза деспотовачког у срез ресавски.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 31 јануара 1905 г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу § 6. закона о местима, решено је:

да се село Баре и село Лукање, у срезу лепеничком, округа крагујевачког, по изјављеној жељи својих сељана, споје у једно село под називом Ђурђево.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4 фебруара 1905 г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ИСЛЕДНИКУ

(НАСТАВАК)

У немачкој стручној кривичној литератури заузела је једно од најугледнијих места *Кривична тактика*, од д-ра Алберта Вајнгарта,¹⁾ која је угледала света про-

шле године у Лајпцигу. Њу су сви правни листови топло препоручили, и ми ћемо из ње извадити један одељак, у коме д-р Вајнгарт даје савета иследницима, како да се понашају и раде при истрази. Тај је одељак упутство за иследнике, како да раде у најважнијем моменту свога светог задатка, кад се од њих тражи да буду савесни до крајности, а то је приликом *лишења слободе извеснога лица*.

I. Кад треба да се лиши слободе извесно лице? Врло је често у интересу сазнања правог стања ствари корисно, да се лишењу слободе некога лица за злочино дело не приступа одмах, већ да се пусти да прође извесно време. Јер, док је осумњичени још у слободи, а кад се на њега обраћа велика пажња, прати му се сваки корак, сваки миг, он ће и учинити што год, што ће моћи послужити за разлог притварању. Он, рецимо, прави неке испаде који осведочују његову кривицу, замеће трагове или покушава да се осигурава лажним сведоцима. Ако се кривац остави са свим на миру, не јури се за њим, не притвара се, већ се само неопетно пази на његово кретање, њему слобода постаје досадна, постаје замишљен, заплиће се у мрежу и постаје жртва. Наконетку учини нешто, што може послужити као доказ противу њега. Ту се Вајнгарт згодно послужио начелима истражнога судије Порфирија из Достојевсковога романа Расколников.

II. Како се може наћи лице које треба да буде лишено слободе? Ако је у бегству, треба иследник да представи сам слику тога, куда се оно могло да дене. Иследник треба добро да се распита о његовим имаовним и другим односима, о његовим дотадашњим намерама, о његовим способностима и знањима, а нарочито у језицима. Обичан радник не бежи лако у иностранство; занатлије радо беже у Северну Америку, где се надају да могу имати добре зараде. Великоварошке варалице и злочинци обично остају у местима, где су недељу извршили, задржавају се непријављени по разним скривеним становима, или код проститутки, или се повлаче и у предграђе; други онет злочинци сматрају да је најсигурније, да се у прво време негде добро сакрију у вароши, докле не прође прва и најжешћа бора потеря.

Да би иследник успео пронаћи извесног злочинца, који је у бегству или је скривен, може му послужити као правило следеће:

1. *Претрес станова*, у којима би се могао наћи злочинац. На првом месту треба претрести стан, у коме је до извршења дела становао, а потом стан његове љубазнице. Треба добро претрести све одаје за становање, а за тим подрум и таван. Ако је злочинац оставио за собом какве ствари или хартије, треба их скроз и скроз претрести и разгледати, да ли се отуд може ући у траг на коју је страну побегао злочинац. Том приликом треба обратити пажњу да се по могућству дође до фотографије злочинца, која може бити од користи за даљу потеру. Ако се не може наћи баш његова засебна фотографија, треба гледати да се нађе његов лик у каквој заједничкој фотографији.

По неки пут се може утврдити, да се злочинац крије у извесном кварту, и онда, разуме се у врло важним случајевима, прибегава се претресима куће до куће.

Такође само у важним случајевима препоручује се, да иследник промотри болнице, затворе и велике радионице. Велики злочинци, у циљу да избегну да их полицијска и истражна власт пронађе, прибегавају томе средству, што се јављају у болнице ради лечења или ради тражења службе; за тим иду на то, да их полиција због ма каквог иступа, просјачења или скитње, притвори, и тада буду кажњени под лажним именом.

2. *Присмотра*. У случају да се зна ко је извршио какво злочино дело, па је у бегству, полицијски службеник треба да стави под присмотру његове сроднике и друге личности, које су имале с њиме свакодневног и честог додира. Ако је злочинац још у околини места, он ће се једанпут приближити на путу својој жени или пак љубазници. Та се присмотра ставља у дужност оним службеницима, који су дужни да воде бригу о јавном саобраћају, јер су они у највећој могућности да се ма где сустретну са одбеглим злочинцем.

Вајнгарт помиње интересан случај са једним жандармом, који је подуже времена тражио у своје рејону једног воденичарског помоћника. Најпосле се реши, да свакога воденичарског помоћника, кога сретне, освоји са: „Добар дан, Адаме!“ Најзад наиђе на једнога, који му одговори: „Ја нисам Адам; тако се зове други помоћник у нашој воденици.“

Саобраћај на пограничним рекама треба да буде под присмотром финансијских стражара, јер се често дешавају случајеви, да се одбегли злочинци придружују лађарима на рекама, и ту се осећају прилично сигурни. Железничком и пружном особљу треба ставити у дужност, да пазе на личности, које иду дуж железничке пруге, пошто убице и одбегли робијашни најрадије бирају тај пут, јер се са мало људи сусрећу. Шумари треба да пазе на сумњива лица, која се мувају по шумама, а нарочито на она, која се с јесени баве брањем воћа, јер се међу њима често зачине месеце добро крије по какав злочинац, који као такав не пада много у очи полицији.

2. *Испитивање лица која могу дати корисних обавештења*. Кад нестане злочинца по извршењу дела, иследник треба да пропитује газду стана, у коме је злочинац становао последњи пут, даље, сроднике, познанике, људе који су му давали рада, оне код којих је куповао намирнице и који су с њиме радили, за тим послугу у кафанама, где се чешће забављао, а све њих треба испитивати о томе, где и кад су га последњи пут видели, да ли је износио какве планове о будућности, да ли се интересовао за извесна места или земље, да ли се обавештавао о тамошњим приликама, да ли има родбине или пријатеља на страни и да није могао к њима отпутовати, и најзад да ли је чинио какве припреме за пут?

Савестан полицајац треба да се распита код агентура за продају путничких

¹⁾ „*Kriminaltaktik*. — Ein Handbuch für das Untersuchen von Verbrechen,“ von Dr. Albert Weingart, Landgerichtsdirektor. — Leipzig, Verlag von Duncker u. Humboldt, 1904.

карама, да није побегли злочинац извадио карту за пут или се распитивао о реду возије и пловидбе; за тим код људи који посредују за добивање рада, да ли је тражио какво место, и најзад треба тачно утврдити, да ли је извадио за себе пасош, када и за које земље?

4. Тражење синомоћу власти:

а) Код пошта и телеграфа треба узптити све поштанске и телеграфске поштилке упућене на одбеглога злочинца, а тако исто и писма, која долазе његовим сродницима, ако би била од њега. Да би пошта могла познати, која су то писма, треба јој дати какав писмени састав одбеглога.

б) Тражење преко полицијских власти места, у коме се злочинац у последње време бавио, а по већим варошима треба га тражити и преко варошких статистичких надлештава. Ова га нотирају као лице које се тражи, и појави ли се где доцније, она га пријављује власти која га тражи.

в) Тражење преко полицијских власти у местима, где има родбине или пријатеља, да ли се тамо налази или да ли је бар скоро тамо писао и одкуда?

г) Потерницама преко судских и иследних власти.

5. Потернице. У њима треба иследник да назначи, где се тражено лице последњи пут налазило, и где сада може да буде; даље његов изглед, младеже, ожилке, особене знаке и одлике, начин хода, дијалект говора, одело; за тим да ли тражено лице прати ко, жена деца или ко други; да ли носи сабом пртљаг или води коња, има ли кола и т. д. У важнијим случајевима шаље се уз потерницу и фотографија самога злочинца.

Потерница се објављује у полицијским листовима. Обзнањивање потерница преко дневних листова може имати користи у оште само код убистава или других сензационих злочина, који нарочито узбуђују публику.

(свршите се)

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА У БЕОГРАДУ

За 1903. и 1904. год.

(СВРШЕТАК)

Силована је било 3.—1 у 1903 год. и 2 у 1904 год. Једно од она два из прошле године и по извршиоцу и по жртвама веома је гадно и одвратно. Старац од преко 50 година силовао је две девојчице, обе старе по 8 год., на их још и заразио. Овај звер човек, по занимању ватрогасац, осуђен је ономад на 15 год. робије.

Противприродни блуд у обе је године заступљен по једним случајем. Ну не треба мислити да су ови и код силовања наведени случајеви заиста и једини. На против, било их је много више, која или нису ни дошла власти до знања, или и ако се за њих сазнало, није се могло ништа предузимати, јер су то дела која се врло тешко доказују, а и породице дотичних ретко хоће да се туже и излажу срамоти. Бива да у самом току истраге наступају поравнања и ометање даље истраге од са-

мих оних, који би требали да је потпомажу. Подигне се тужба, жртва прича неваљалства каквог старог и морално отупелог господина, сведоци се испитују, дело силовања се утврђује; иследнику долазе адвокати и повереници, на покушавају да га и „звечећим разлозима“ приволе да истрагу окрене у другом правцу, овај то одсудно одбија и — тама се мисли: е, сад је долијао, неће му више његово злато помоћи, оде у хапс и он и она „тетка“, у чијем се стану дело извршило, кад од једном жртва мења исказ, сведоци врдају, родитељи одустају од тужбе и — ником ништа; иследник може само још да се прекрети на неваљалство свега.

Сад долазимо на најмногбројнија и најважнија кривична дела — крађе, која су најбоље мерило јавне безбедности и полиције сигурности.

За ове две године било је у престоници свега крађа 353, од којих опасних 185 и простих 168. Вредност покрађе укупно износи 77.515,30 дин. и то: за опасне крађе 61.112, а за просте 16.403,30 дин.

По годинама, месецима, каквоћи и вредности крађе су овако расподељене:

у 1903. год.

ЗА МЕСЕЦ	опасне крађе		просте крађе		укупно крађа	укупна вредност покрађе	
	којико	вредност покрађе	којико	вредност покрађе		дин.	п.
Јануар . . .	9	320	9	260	18	580	
Фебруар . .	9	542	8	612	17	1.154	
Март	6	755	3	48	9	803	
Април . . .	14	30.965	6	620	20	31.585	
Мај	7	633	5	152	12	785	
Јуни	9	876	4	157	13	1.033	
Јули	9	1.928	5	291	14	2.219	
Август . . .	5	1.349	7	216	12	1.565	
Септембар .	7	1.919	8	160	15	2.079	
Октобар . .	10	3.104	13	2.298	23	5.402	
Новембар .	8	4.293	10	2.394	18	6.687	
Децембар . .	4	325 50	9	328	13	653 50	
Свега . . .	97	47.009 50	87	7.536	184	54.545 50	

у 1904. год.

Јануар . . .	6	402	4	60	10	462	
Фебруар . .	9	566	2	50	11	616	
Март	10	529 50	11	2.215 80	21	2.745	
Април	5	1.424	8	1.774	13	3.198	
Мај	3	440	7	189 50	10	629 50	
Јуни	12	1.345	3	40	15	1.385	
Јули	6	1.445	11	598	17	2.043	
Август . . .	8	375	8	1.482	16	1.857	
Септембар .	7	1.795	7	845	14	2.640	
Октобар . .	10	344	8	329	18	673	
Новембар .	5	448	7	458	12	906	
Децембар . .	7	4.909	5	826	12	5.815	
Свега . . .	88	14.102 50	81	8.867 30	169	22.969 80	

Од 184 извршене крађе у 1903. ухваћене су 113, дакле 61%, а у 1904. год.

од извршених 169, пронађено је 117, дакле 69%.

Вредност свију покрађа у 1903 г. износи, као што смо видели, 54.545,50 дин., а у 1904. 22.969,80. Од ових је ухваћено и оштећенима повраћено 1903. г. 32.856 дин., дакле 60%, а 1904. г. 10.212,14 дин. што у проценту износи 44%. Овај у 1903. знатно већи проценат ухваћене покрађе отуда је, што је само по једној крађи ухваћено и враћено оштећеноме 29.050 дин. (крађа г. Ф. Толишинском, трг. оvd., од стране његова шегрта). У ствари 1904. г. је повољнија и по извршеним крађама, и по ухваћеним крађама, а и по ухваћеним покрађама.

Раније је било крађа:

	опасних,	простих,	свега
у 1896. год. . .	76	66	142
у 1897. » . . .	85	73	156
у 1898. » . . .	78	47	125
у 1899. » . . .	86	51	137
у 1900. » . . .	42	33	75
у 1901. » . . .	38	34	72
у 1902. » . . .	90	62	152

Укупна вредност покрађе износила је:

у 1896. год.	20.947	дин.
у 1897. »	33.600	»
у 1898. »	9.940	»
у 1899. »	12.590	»
у 1900. »	21.300	»
у 1901. »	9.200	»
у 1902. »	12.200	»

Пронађено је крађе:

у 1896. год.	31	%
у 1897. »	59	%
у 1898. »	60	%
у 1899. »	50,4	%
у 1900. »	69,3	%
у 1901. »	76,1	%
у 1902. »	44	%

Из овога прегледа види се, да је за последње две године било више крађа, но и једне године раније, а да су по ухваћеним крађама једино бољи резултати у 1901. год. (76%: 69%). Ну изузев само ону крађу г. Ф. Томшинском у 29.050 дин., коју му је извршио његов шегрт, све су остале најобичније природе: крађе веша из отворених дворашта, одела из кафана и отворених кућа, новаца из газдиних чекмецета, живине из кокошара и томе подобно.

Сем иступно кажњених за извршене а пронађене крађе сprovedено је суду на осуду у 1903. год. 107, а у 1904. 128 лица. Међу овима већа је половина малолетника, тако рећи дечурлије, којима би требао завод за поправку и принудни рад, а не затвори, особито као наши што су.

Казнима дела будућности: преваре, утаје и фалсификати, такође су напредовали.

Утаја је било у 1903. години 19, а у 1904. године 16.

Превара у 1903. год. 4, а у 1904. г. 3. Фалсификата је 1903 било 6, а 1904. 9. Већина ових дела окончава се поравнањем.

У колико су крађе све простије и обичније, у толико су преваре све препреденије и смишљеније. Прави злочинци ређе сад упадају са ножем у руци у станове,

те да са опасношћу свога живота што украду, већ радије врше преваре, чије извршење не претпоставља никакве опасности за живот, а међутим, много се блаже казне, ако до казне у опште и дође. Преварени се готово редовно неће да туже кад су жртва каквог професионалног варалице, од кога се не могу надати никаквом материјалном регресу, а, међутим, по нашим законима захтева се да још и такву положи. Без тужбе општењеног оваква се дела не могу ни узети у поступак.

Познати варалица Алекса Костић извршио је безброј разноврсних превара; не прође ни један догађај, ни једно савремено питање, које он није експлоатисао. Чим се основао „Руски клуб“ он иде као његов повереник са потписаним писмом Управе и списком и прикупља прилоге. Одмах по 29. мају 1903. год. он иде са нарочито спремљеним писмом, на коме је, ћоја, потписат п-уковник Петар Мишић, и прикупља прилоге за изгинуле официре 29. маја. Прошлог лета кад оно нестане Илије Гавриловића, познатог разбојника, он се у својству жандарм. наредника у цивилу креће у унутрашњост са неком измишљеном „објавом“ „у потеру“ за њим и врши преваре где стигне, а собом носи и по неку медицинску књигу, рецептну књижицу, лажан лекарски пасош итд., па се по потреби и где је томе место појављује и као лекар. Код сеоских механичара радо се појављује као трг. агент и закључује с њима погодбу за пола вагона, вагон и колико већ ко хоће вина, „по врло јевтину цену,“ узимајући, наравно, капару. За време прошлогodiшње југословенске уметничке изложбе, чим новине објавише како су сви југословенски уметници одбили позив барона Буријама да учествују на намераваној босанској изложби у Сарајеву, којом би се паралисао ефекат београдске изложбе, он под потписом Дим. Ђирковића и штампбиљом Косте Бурића саставља проглас, како су виђењени београдски трговци решили, да за трговачку омладину прикупљањем добровољних прилога откупе што више радова са изложбе, „те да на тај начин награде родољубиво држање југословенских уметника,“ — иде и прикупља богате прилоге. Кад га полиција ухвати, неће нико да га тужи, те све што с њим може да се учини, то је да се казни да скитњу и протера у унутрашњост. Једва су сад, ових дана, неколико београдских трговаца, на молбу и наваливање власти, дали противу њега тужбе за извршене им преваре.

Алекса је наведен само као пример, а има још доста и све више варалица, који на разне начине врше преваре, махом некажњено.

Истурних кривница било је 1903. год. 4796, од којих 2582 за скитњу. 1904. било их је више него икада дотле 6464, од којих за скитњу 2907, за неред 851, за непослушност према наредбама полицијске власти 348, за коцку 187, за истурне крађе 178, за прошњу 140, блуд 136, подвођење 41 и т. д.

У времену од 1896—1902. год. кажњено је истурно:

	за скитњу	свега
у 1896. год.	1.432	5.742
у 1897. »	1.760	5.932
у 1898. »	1.840	5.382
у 1899. »	3.160	5.987
у 1900. »	1.760	4.755
у 1901. »	2.100	4.458
у 1902. »	1.939	4.903

Узрок је оволиком броју истурно кажњених колико у активности полиције сигурности, толико и у све већем напуштању села и доласку у престоницу, гомилању нерадника и скитница, напуштању деце, употреби алкохола и т. д.

Највећи део кажњених за скитњу пада на малолетнике, међу којима је велики део сталних скитница и крадљиваца, којима је „главњача“ београдске полиције готово редован стап. Њих не помаже ништа на досадањи начин кажњавати, већ би ваљало што пре установити завод за поправку малолетника и принудан рад, где би се они поправили и привукли раду. Такав би завод, са својом привредом, мање стао по што држава потроши за њихово издржавање у полицијским затворима, где они ништа не раде, већ смишљају како ће и коју крађу да изврше кад се пусте као и на протеривање из места у место, из којих се они одмах по том опет враћају.

Када се узму у обзир догађаји и прилике у земљи за ове последње две године: промена на престолу и у владавини коју, су људи из нижег staleжа, особито они што су чешће долазили у додир с властима и што су скљони рђавим делима, протумаченим на свој начин као наступање безвлашћа, а слободу разумели тако, да могу чинити шта год хоће, па да им ипак нико ништа не може, и када су за неколико месеци довикивали нама полицијцима чим што противу њих предузмемо: „а, прошло је ваше, сад је слобода“; даље, свечаности у прошлој години, које су онолики свет привлачиле у Београд, а међу овим светом било је доста који нису дошли само да виде свечаности и у њима уживају, већ и да што ћаре; даље да је много жандарма слато из Београда у унутрашњост ради хватања хајдука; неспремност и необученост жандарма и ноћних стражара; преоптерећеност полиц. чиновника са извршењима и другим пословима итд. — онда су ипак постигнути задовољавајући резултати на пољу јавне сигурности.

Ако се спремљени пројект о извршењима озакони и иста одузму од полиције, а поднесеним предлогом о уређењу округа и срезова побољша материјално стање полицијских чиновника, онда је сигурно да ће резултати полиције сигурности бити бољи, јер ће тада полицијски органи имати да врше свој главни задатак: спречавање казнимих дела, хватање криваца, чување јавнога морала и народнога здраља. Тада се од полицијских органа с правом може тражити, да место досадањих простих извршилаца закона и грубе силе буду људи од идеје и иницијативе, који ће се старати да изнајде узроке злочина и спремају средства за њихово сузбијање.*)

Жив. А. Лазич

*) *Примедба.* При изношењу статистичких података о кретању криминалитета, писац овог чланка није узимао у обзир прираштај становништва. — Ур.

ПОУКЕ И УПУТИ

Одбор политичке општине надлежан је за избор школског одбора.

Суд општине врандолске у срезу бело-паланачком, округу пиротском, упутио је начелнику среском актом Бр. 903. од 20. јуна 1904. године овако питање:

„У члану 55. закона о народним школама предвиђено је, да месни школски одбор од три писмена грађанина бира политичка општина, по пошто овде није довољно јасно казано, да ли овај избор врши општински суд, или општински одбор, или општински збор свију пунолетних правних гласача. Суд моли начелника, да изволи тражити од надлежне власти објашњење, ко треба да изврши избор месног школског одбора.“

Начелник срески сровео је тај акт суда општине врандолске начелству округа пиротскога, са својим мишљењем, да је за тај избор надлежан одбор политичке општине. Тај је акт начелство сровело Господину Министру Унутрашњих Дела, који га је послао Господину Министру Просвете с молбом да изволи дати нужно објашњење. Господин Министар Просвете вратио је по том акта по томе предмету са својим мишљењем, да чланове школског одбора треба да бира општински збор.

Тим поводом 19. јула 1904. год., под Бр. 19.999, Господин Министар Унутрашњих Дела издао је распис свима окружним начелствима и суду општине града Београда, у коме је објаснио, да га је Господин Министар Просвете, као надлежан за старање о извршењу закона о народним школама, известио, да чланове школског одбора треба да бира општински збор, те им је препоручио, да се према томе управљају.

Сем тога Господин Министар Просвете, расписом својим расписом од 20. априла 1904. године 4846 и објашњењем од 4. маја исте године ПБр. 5210, упутио је општинске власти, да изборе чланова школског одбора врше на општинским зборима.

Државни Савет Краљевине Србије, на седници својој од 24. августа 1904. год., решио је, да сем Господина Министра Просвете извести и Господина Министра Унутрашњих Дела о следећем:

„По жалби противу избора школских одбора, које су вршили општински зборови, Државни Савет ништио је таква решења зборска, налазећи да општински збор није ни надлежан да ове изборе врши, већ политичке општине, а са ових разлога:

По тачки 18. члана 86. закона о општинама, одбор општински решава, поред осталог, по свима оним предметима, за које по поменутом или коме другом закону није надлежан суд или збор, а треба да их уради политичка општина.

Па како члан 33. закона о општинама, побрајајући исцрпно надлежности збора, ни у једној својој тачки не износи то, да збор бира чланове школског одбора, а ни закон о народним школама својим чланом 55., у коме говори о избору ових лица, такође ово не ставља у дужност збору,

већ политичкој општини, — то је јасно, да с обзиром на поменути тачку 18. члана 86. закона о општинама, овај избор има да врши једино одбор политичке општине“.

Као и Државни Савет, у циљу да се оваке погрешне радње збора не би понављале, Господин Министар Унутрашњих Дела издао је 4. фебруара т.г. Бр. 31725/904. распис свима окружним начелствима, и суду општине београдске, у коме им је саопштио предње писмо Државног Савета, и препоручио да на основу члана 142. закона о општинама настану, да се од сада избори чланова школских одбора врше средством општинских одбора, с тим, да о томе обавесте општинске и надзорне власти у својим делокружима. О.

Осуђеном чиновнику на затвор дужи од године дана рахабилитију се чиновничка права услед помиловања.

М. Ц. М., бив. пуковник, извршном пресудом Апелационог Суда од 26. јануара 1901. год. № 385 осуђен је на 10 година затвора због више кажњивих дела. Услед ове осуде решењем г. Министра Финансија од 8. фебруара 1901. год. КБр. 2258., укинута му је право на пензију, на основу тач. 3. § 79. зак. о чиновницима грађан. реда. Помиловањем од 23. јула 1901. год. осуђени је ослобођен од даљег издржавања казне; с тога се обратио г. Министру Финансија молбом: да му поврати право на пензију, наводећи да на то има право, услед добивеног помиловања, којим му је казна опроштена. Г. Министар га је одбио од овог тражења решењем од 15. новембра 1901. год. КБр. 19.448., налазећи: да чиновник, осуђен на затвор дужи од године дана, губи право на пензију дефинитивно по тач. 3. чл. 79. зак. о чин., а не привремено.

По жалби М. Ц. М., Државни Савет решењем својим од 28. маја 1902. године № 659. поништио је решење г. Министра Финансија, из ових разлога:

Одредба тач. 3. чл. 79. закона о чиновницима грађ. реда не може се схватити тако, да се по томе члану губи пензија сасвим и за увек само зато, што законодавац није утврдио, да се пензија привремено губи, како се у разлозима г. Министрова решења наводи. Из тога, што нема закона, којим би било одређено, да се пензионару, осуђеном на више од годину дана затвора, а за дела небешчасна, има вратити право на пензију, и што уз текст „пензија се губи“ не стоји ни реч привремено ни за увек, не може се изводити, да се пензија губи за увек. Према томе, неумесно се у решењу узима, да једно исто значи „изгубити право на пензију“ и „изгубити пензију“, јер, као што се зна, у много прилика може неко имати каквог права, али бити ограничен у вршењу његовог, или, другим речима, да може држати право, а бити лишен уживања његовог. У осталом, и сам текст § 79. закона о чиновницима грађанског реда не оставља слободу за произвољно извођење, да се по њему губи право на пензију, јер у њему ништа друго нема до да се пензија губи. Такво посматрање било би противно у опште нашим законима, у којима има одређених и јасних одредаба, кад се,

и у којим се случајевима губи „право на пензију“, а кад се и у којим случајевима, губи само „пензија.“ По кривичном закону, пензионар, који је осуђен за злочин, који носи казну смрти, робије, или заточења, и по чл. 18. крив. закона губи право на пензију, може повратити то право, пошто протече извесно време и испуни погодбе из чл. 349. крив. суд. пост. на кад се и таквом пензионару, који учини кривицу много теже врсте, даје изглед да може повратити своје изгубљено право, онда одредбу тач. 3. чл. 79. зак. о чиновницима „пензија се губи“ треба разумети само тако, да осуђеници овога рода и не губе право на пензију, него само пензију, за време издржавања осуде, пошто су кривице из те тачке мање од злочина и не долазе у категорију бешчасних дела. У противном значило би, да наши закони траже далеко веће и суровије казне за преступнике, осуђене за небешчасна дела, па и за политичке кривице, јер и оне долазе у ову категорију, него што траже за опаке и окореле зликовце.

Сем тога, кад би пензионар, осуђен за небешчасна дела на губитак пензије, по тач. 3. чл. 79. закона о чиновницима грађ. реда, губио сасвим и за увек право на пензију, онда се таквом осуђенику, кад се, по издржаној казни, или милошћу владаоцем прекинуто издржавању казне, врати у државну службу, не би могло вратити право на године службе проведене до осуде, ни право на пензију, јер никаквог закона нема, који би одређивао, да се с повратком у службу понова добијају изгубљена права на године и пензије. Међутим код нас је практиком већ освештано правило, да повраћање у службу ео ipso рехабилитије бившег осуђеника ове категорије у права, која је био изгубио на основу тач. 3. чл. 79. закона о чиновницима грађан. реда.

Према изложеном, не може се узети, да је жалитељ, услед осуде, изгубио права на пензију, и то у толико мање, што је помиловањем извршење судске пресуде обустављено после 7 месеца, те је сама казна сведена у границе, у којима осуђени по праву не губи право на пензију, у смислу чл. 79. зак. о чиновницима грађ. реда, — кад се дело, због кога је осуђен, у својој суштини појављује као политички преступ, а не спада у категорију злочинастава или бешчасних преступа, који безусловно самом осудом повлаче губитак грађанске части, а следствено томе и губитак чиновничкога положаја и пензије, те да би се обнављање тих права морало тражити судским путем, као што прописује одредба §. 349. кривич. суд. пост.

Са ових разлога, а на основу тач. 2. чл. 85. Устава и чл. 26. закона о пословном реду у Државном Савету, Државни Савет је донео одлуку: да се ожалбено решење поништи. М. В.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

28. децембра прошле године Драгомир Јанковић, тежак из Сибнице, у окр. београдском,

дотерао је на београдску марвену пијацу пет брава утојених свиња. На пијаци се погађао са разним купцима, гледајући да добије што више, а купци опет да купе што јефтиније. Један средовечан човек подужи се бавио око њега и настојавао да га ови београдски трговци и месари „не преваре“ и одмах му је израчунавао колико би имао свега да прими кад би му нудили по 0.70, 0.75, или 0.80 дин. од килограма. Кад је видео колику суму може сељак од прилике за свиње добити — ишчезао је. Пред подне прода Драгомир свиње једном трговцу за 533 динара, на пошто је од њега примио новац (400 дин. у банкнотама и 130 дин. у сребру), пође у кафану „код два дула“, где га је отац очекивао. Тек што је пошао Краљ Александровом улицом ка тој кафани, испаде однекле и придружи му се онај човек, што је долазио код њега за време продаје и обавештавао га о ценама.

— Продаде ли, пријатељу, свиње? ослони он Драгомира.

— Продадох, одговори му Драгомир.

— Јеси ли напатио паре? Да те нису преварили? Не знаш ти како овим нашим вајним трговцима није ништа слађе, по једном сељаку закинути и подвалити.

— Е, вала ти, што си ме научио да назим; али овај газда Сима, што му продадох свиње, поштено ми плати.

— Мало их је таквих, сви други гледају да подвале.

— Може бити, но сад знам да се чувам.

У том једном младићу, који је пред њима ишао, испаде на калдрму новчаник; он се журно, те и не чу кад паде. Драгомир се обазре има ли кога у близини, погледа у свога сапутника да ли је он приметно новчаник и таман да га узме, а сапутник га предухитри и зграби он, па га метну у свој џеп. Драгомир таман хтеде да викне оног младића и да му каже за паре, али га овај гурну и рече да ћути, па ће поделити нађене паре.

Од једном овај младић као да примети да му нема пара: застаде, пишну се по џеповима, осврте се, погледа око себе и сав пренеражен потрча ка овој двојци у суерет.

— Молим вас, да ми нисте нашли шаљиник са 45 наполеона, с којима сам имао сад да исплатим неке свиње?

— Јок, вала — одговори му одмах Драгомир са ужагареним очима.

— Нисмо, нисмо, младићу, ко зна када си их и где изгубио — додаде Драгомиров сапутник.

Ама сад сам их овог тренутка морао изгубити, а јаој, мајко моја, шта ћу да радим? — закука младић и отрча мимо њих.

Драгомир и непознати заврнуше одмах у оно сокаче што води ка старом гробљу, те да тамо поделе паре. Идући ка гробљу непознати извуче нађени новчаник и извади из њега један замотуљак, као неки фишек, запечаћен са више страна воском, па зацепи на њему једну страну, те се унутра виделе црвено-жуте, сјајне паре.

— Где, заиста су наполеони — рече непознати, показујући Драгомиру залепљени крај фишека.

— Хајде браде да поделимо — додаде Драгомир са усјакалним очима, па обојица убрзаше кораке ка гробљу.

Тек што су отишли и изабрали у гробљу једно закљонито место, где су седи и почели да говоре о деоби, кад онај младић опет бану пред њих.

— Ви сте ми запело наши и узели наполеоне, сем вас нико их други није могао наћи.

— Хајде, бре, шта си нас окупио, немој да ти преседне, што нас нападаш — обречну се на њ непознати.

— Ја вам не могу веровати на вашу голу реч, него или дајте да вас претресем, или ћу звати полицију.

— Ево ти, на па види — одговори непознати, пружајући му свој потес. — имам свега 16 банака у њему.

— Ево ти и мој буџелар, у коме има 40 банака што сам добио за свиње, а у њему имам само сребра, ево ти па претреси — рече му Драгомир.

Младић прегледа и један и други буџелар, па их врати, попиша их обојци по ценовима, а за тим се врати, ударајући се у груди.

— Море хајде да бежимо ми одавде, док онај није зовнуо цандара, па ћемо паре поделити где на другом месту — рече Драгомир непознатоме.

— Тако ће бити најбоље, — одговори непознати, само не смемо ићи заједно, већ један на једну, а други на другу страну.

— Добро, али ја да понесем са собом наполеоне.

— Што да их теби дајем кад су већ код мене, а ако се баш чега бојиш ево ти мој буџелар са 16 банака, те га држи код себе док се опет не саставимо и поделимо наполеоне.

— Не могу ни тако да пристанем, шта је 16 банака према 45 наполеона, а ко зна хоћу ли те где после наћи.

— Е па шта би хтео, да их теби дам; кад ти мени не верујеш, како ћу ја теби?

Ја ћу теби дати мој потес са оних 40 банака, а то је скоро половина нађеног новца; тиме ћеш бити осигуран да нећу побећи а да с тобом не поделим нађени новац, а и ја ћу бити спокојан да ти не побегнеш са целим нађеним новцем.

— Добро, де, само да се више око тога не препиремо, јер нас то може обојци скупо стати. Ево ти наполеона, али немој да их отвараш и загледаш, док не изађеш ван вароши, а кад тамо изађеш ти ме причекај да их поделимо.

— Ево ти банака, а за остало не води бригу, само изађи после једног сата горе на друм више вароши, па ћемо ствар лепо свршити.

По том се растадоше; непознати оде брзим корацима у правцу за оним младићем, а Драгомир ка «Батам цамији.»

Радостан што је тако олако дошао до толиких наполеона, Драгомир једва чекаше да непознати замачне, па кад га изгуби из очију, он извади завијутак и, немогући више срцу одолети а да их не види — отвори завијутак.

Али какво изненађење! Место наполеона зајачаше — нови двопарци...

Одмах му би све јасно. Баца од љутине двопарце у трње, па потрча у правцу куда је непознати отишао. Но овога нигде не беше. Он тада поче по фишеклији кукати и запомагати. Поче се купити око њега свет, а дотрча и позорник да види шта је.

— А јој, браћо, опљачкаше ме разбојници!

— Како, где? — запита позорник.

— Ето, тамо, у гробљу. Ја свратио да пребројим паре што сам их добио за свиње, а два зликовца дођоше и отеше ми, па побегоше.

— Који су, куд побегоше? — поново га запита позорник, кога појава разбојника у његовој непосредној близини беше пренеразила.

— Не знам, брате, а побегоше тамо ка Тркалишту....

— Хајде, брате, у квартал да јавимо и да те саслушају, те да се одмах нареди потера.

— Море што ми је вајде ићи и јављати кад лонови однеше наре.

— Хајде, море, како што је вајда, могу се они и похватати — рече му позорник, повукавши га за рукав.

— Иди, иди, јави власти, привикаше му и остали, те он једва пође са жандармом у квартал палилушки.

лици праве лажне паре, јер је, вели, чуо када је се Марија свађала са једним њеним кираџијом, који је од ње излазио, па му је између осталог казала како ће она јавити полицији за «оне паре.»

По овој достави један је полицијски чиновник у цивилу отишао у Маријин стан, тобож да разгледа стан, па је том приликом уверио се, да су код ње становали Антоније Бабуш-

ковић, «пиљар» из Зајечара, и Стеван Добрев, «браварски калфа» из Бугарске, да су се они од ње иселили два дана пре тога негде у Палилулу, и да се њена претња односно пара односила на Антонија Бабушкиновића, који је са Стеваном спремао у њеном стану фишеке са

Тамо он изнајпре представљаше како су му она двојица отели паре, али после на пропитивање иследника признаде да су му подвалили са двопарцима, но ипак је тврдио да му је онај старији узео банке из џепа, а да му их није он сам дао. Власти сад беше све јасно, само варалице према опису Драгомирову не беше никоме познате. Органи београдске полиције пређоше у памети све могуће коцкаре, али се ни један не слагаше са описом оне двојнице.

Прођоше по том неколико дана са врло мало изгледа на успех, када једнога дана извесно лице јави полицији, да се у Скадарској улици Бр. 18, код неке Марије Дожић, по свој при-

двопарцима, с којима су варали сељаци и потурали им место наполеона.

Сад се већ знало ко су она два лица што су Драгомиру дигли 40 банкнота. Онај старији, што је са Драгомиром «нашао наполеоне» био је Антоније Бабушкиновић, а онај млади што их је «изгубио» Стеван Добрев. Тиме је њихово хватање било олакшано и они су још истог дана били у рукама полиције, код које су одмах дело признали.

На исти начин они су 23. децембра пр. год. на путу из Смедерева за Липе дигли Милораду Јовановићу из Врбовца 90 дин., а и овај је сељак код иследне власти среза смедеревског,

ово дело представио као разбојништво, те је тамо једно лице, које је личило на Стевана, стављено и у притвор. Тек код београдске полиције, где је дошао ради познанства Стевана и Антонија, он је признао да су му ова двојица подвалили са двојарцима, а он је, вели, представио код своје власти као разбојништво из бојазни од свога оца.

За оба ова дела Антоније и Стеван стављени су под кривичну истрагу и у притвор, но како она сигурно нису ни једина, износимо њихове фотографије с препоруком свима властима, да јаве Управи града Београда ако су још где какво казнимо дело учинили.

Антоније је из Зајечара, стар је 37 год. и већ је једном био на осуди за крађу, а Стеван је из Гратајтуса, бургарског округа у Бугарској, и стар је 19 год.

ПОТЕРЕ

Јаков Штрасбургер, гостионичар нишког официрског дома, родом из Панчева у Аустро-Угарској, стар око 45 год., средњег раста, добро развијен, бркова плавих, пуних, браде обриване, очију плавих, рђаво говори српски — 3. ов. м-ца побегао је из Ниша незвано где, однео собом 3950 дин. одборског новца и још неке ствари. — Позивају се све полиц. и општ. власти да Јакова живо потраже у своје домаћају и у случају проналаска нека га спроведу начел. окр. нишког с позивом на Бр. 1132.

Живојин Ђорђевић, служитељ Извозне Банке, коме је 4. тек. м-ца, око 5 $\frac{1}{2}$ часа по подне, дато 10.000 дин. да их однесе у Управу Фондова, побегао је са овим новцем незвано куда. Он је родом из села Лесковице у срезу јасеничком, стар 25 год., раста омањег, косе смеђе, бркова малих, смеђих, браду брије и кад

говори мало замуцкује; од одела имао је нове одеде «сако» кроја, а на глави шубару. До октобра прошле године био је подофицир у војсци, од када му се датира и ова фотографија, коју овде износимо. — Позивају се све полицijske и општинске власти да за Живојином предузму најживљу потеру, док се год не пронађе, па у позитивном резултату претресу га,

новац одузму и естражарно спроведу Управи гр. Београда с позивом на Бр. 4030. Ономе ко га ухвати Извозна Банка одредила је награду од 500 динара.

Михаила Миливојевића, кројача из Београда, траки кварт савамалеки због извесне кривиде, по чијем је извршењу побегао. Он је родом из Шапца, стар 28 год., стаса средњег, косе смеђе, обрва смеђих. — Позивају се све полиц. и општ. власти да Михаила потраже и у случају проналаска спроведу Управи града Београда с позивом на Бр. 4153.

Љубомир Максимовић, шегрт из Ракинца, среза моравског, окр. пожаревачког, стар 16 година, 3. ов. м-ца побегао је од свога газде Аврама С. Амара, трг. оvd., пошто му је учињено више превара у вредности 53 дин. — Препоручује се свима полиц. и општ. властима да Љубомира потраже и нађеног спроведу Управи града Београда с позивом на Бр. 1277.

Покрађа Народне Задруге. Пођу између 8. и 9. тек. м-ца непознати лопови разбили су врата из дворишта на «Народној Задрузи» у Краља Александра улица Бр. 17. у Београду, па из ове украли, колико се до сада зна: 3 кожна новчаника, 1 нож са канијом, 1 нов капут и 1 преник зелене боје, 2 кошуље мушке и 2 гаће, 1 пар чизама од обичне коже, 1 кошуљу мушку и 4 гаће, 5 навлака од јастука и 1 пешкир, 1 црни метални сахат, 1 металну табакеру и 1 мулдштак од вештачког ћилибара, 3 табакере металне и 1 пар рукавица, 1 српски ћилим и 4 пешкира, 1 машину за шишање, 7 револвера разног система, а међу њима и 2 Нагановог система, 1 пар женских ципела, 1 тацну за слатко, 1 чирак двокрилни од паквона, 2 металне карике за салвете, 1 двоглед, 2 метра штофа за иберциер, 10,70 см. виолет свиле, 1 женски струк, 1 капуљачу и 1 женску кошуљу, 1 тацну за слатко, од стакла, 1 заклопац и 1 кашику за супу. — Све у вредности по процени 500 дин. Поред овога обијена је фијока у канцеларији и из ње украдено 39 дин.

Извршиоци ове крађе оставили су једну ужичку бритвицу на горњој страни корама од блеха и 1 дуванску кутију од целулозе зелене боје с девојачким ликом на горњем капку. — Позивају се све полицijske власти да за лоповима и покрађом предузму најживље тражење и у случају проналаска спроведу Управи града Београда с позивом на Бр. 4594.

Ђорђе Петаковић, из Ужица, момак перарски, који је радио у Осечини ср. подгорског и извршио две опасне крађе, побегао је 10. ов. м-ца испред спроводника. Он је висок, крупан, плав, стар 30 год. по лицу роав, брије се, у оделу од шајка, на глави носи шубару; килав је и то се примећује. — Позивају се све полиц. власти да Ђорђа најживље потраже и у успешном случају спроведу га начел. ср. подгорског с позивом на Бр. 1853.

УХВАЋЕН ХАЈДУК

Успеси наших полицijsких власти у хватању и утамањивању хајдука, које смо констатовали у прошлом броју, и даље се продукују.

Док су у месецу јануару похватана три оглашена хајдука, дотле је 5. ов. м-ца заузимањем наших власти ухваћен у Панчеву **Марјан — Маша Митровић**, из Бадњевице, среза подунавског, округа смедеревског, који је још 15. септембра пр. год. оглашен за хајдука решењем округа смедеревског Бр. 11093.

Маша је 8. новембра пр. год. пребегаво у Аустро-Угарску и, издавајући се за политичког кривца, под лажним именом «*Станоје Лукић*», из села Велике Кресе, среза јасеничког, окр. смедеревског, на које му је име и објава гласила, живео је у Ковину, Вршцу, Панчеву и околини. У моменту кад је ухваћен — а ухваћен је на самој железничкој станици — хтео је отпутovati у Темишвар.

Хватање ово извршила је панчевачка жандармерија, на захтев начелника среза подунавског г. Анте Вилдовића.

Маша има 42 год., раста је средњег, жењен и има петоро деце; по занимању је општински писар, био је раније осуђен на 10 година робије због крађе и фалсификата; за хајдука је оглашен за разбојништво са убиством, извршеним над Живојном Милојевићем, из Доње Раче, среза лепеничког, округа крагујевачког.

Пошто није искључена могућност, да је Маша за време хајдуковања починио још каква злочина дела, износимо његову последњу слику и умољавамо сва она лица, која би у овом смислу ма шта о њему знала, да о томе известе најближу полицijsку власт, која ће та извешта доставити начелнику среза подунавског, који води истрагу по његовим злочиним делима.